

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Maros-Vásárhely oct. 22.

Ha mi a b. Sennyey Pál october 7-ki beszédével még — és mindig örömet foglalkozunk, az onnan van, mert abban felette sok érdekelt és pedig mind eredetit, de azonban olyat találunk, mely a mi felfogásunk és meggyőződésünk szerint a már szép és hasznos menetnek indult igazgatási rendszernek nem egészen méltánylására annál kevésbé animirozására szolgál. Mi jól tudjuk, hogy: Wissen ist Macht, s hogy b. Sennyey Pál egy erkölcsi és szellemi hatalom. Maga a nemes báró is, a ki roppant talentoma mellett felette sok „sibi fidit“-tel is bír, érzi és érti, hogy minden szava hatással bír, s hogy meglevő fényes tulajdonainál fogva a képviselőház és az egész ország előtt abban a magasságban áll e percben is, hogy a felett egy miniszterelnöki helyzet is erkölcsileg túlsúlyllyal nem bír. A nemes báró igen jól tudja, hogy bármely magas állásu kormányfő, felette, csak úgy és akkor vivhat ki előnyt és hatást, ha elve és érvei, s ezeket tényleg igazoló tettei s kormányzati egész eljárása az illető közönség, vagy legalább ennek tekintélyes többsége teljes meggyőződése szerint a nemes báró nézetei és iránya felett korszerűebbeknek s a hazára nézve üdvözöbbsnek tünnek fel és bizonyulnak be, miután egy művelt közönség előtt bármily fényes hivatali állás az az elfoglalónak csak úgy kölcsönös tekintetet és befolyást, ha azt a szükségelt tulajdonokkal és integritással tölti be. Ép azért, mert b. Sennyey Pál egy erkölcsi és szellemi hatalom, ép azért, mert a nemes bárónak, mint ily hatalomnak, minden szavában erő és hatás fekszik, tüztük ki magunknak köteleességül, az annyira érdekes és fontos parlamenti beszédet, erőnk szerint, a valódi értékére és mértékére szállítani, s az előbbi cikkekben elmondottak után, még némely igénytelen észrevételekkel e cikksorozatot bevégezni.

Azt igen helyesen mondja b. Sennyey Pál, hogy: „a kezelés tisztasága, az államhatalom eljárásának szeplőtelenisége köztünk pártkérdés nem lehet.“

Hanem aztán mind az, mit e passus után, az „erkölcsi szigor és tisztaságra“ nézve, úgy „az államhatalom és becsülete“ számlájára bekövetkezhetségekről mond, mind az úgy tünik fel előttünk, mintegy sajátososos genre-je a vádnak, melyet a nemes báró a jelenlegi kormányra azért nehezít, mert — saját szavai szerint — „különösen mai nap az anyagi nyereség utáni hajhászat oly tág körben létezik, hogy az ember szinte megfélemlik tőle.“

Hiszen azt ezelőtt több évekkal már Hugó Victor elmondotta a „Nyomorultakban“, miszerint a jelenkor az anyagot vallásos tekintélyre emelte. S ha az anyagi érdek hajhászat áramlata a magyar korona terület lakóit is magával ragadja, az nem tesz egyebet, mint hogy ezen bűnnek ezek is részeseivé lettek. Azért ezt a különben leverő körülményt, mint bűnvádi corpus delictit, „a magyar állam hitele és becsülete“ számlájára elszó-

noklani, nem tartozott a kimélő gyöngéd modorok közé. Hogy minő eshetőségek várnak reánk, arról, egy jeles parlamenti szónoknak azért felesleges avagy csak meg is emlékezni, mert azok megjósolhatóságuk merőben felül és kívül áll az emberi értelem portéjában. Mihelyt pedig egy oly művelt és mély belátásu államférfi, mint b. Sennyey Pál a legünnepelebb helyen, a törvényhozás terén int, hogy vigyázzunk, nehogy ma holnap oda jussunk, hogy a becsületére tartó ember kénytelen legyen a közérdekek kezdetétől visszavonulni, nehogy az, mi legszentebb előtte: becsületére, melyet nem pótolhat sem uralom, sem dicsőség, sem fény, az ármány és haszonlesés védtelen(!) martalékává váljék, midőn egy köztisztviselőben álló tekintély mondja ezeket, arról fel kell tennünk, hogy pragmatica mond ilyesmit, az az a már meglevő okokból következteti az elősorolt szomorú, — s hogy ne mondjuk: bélyegző — eshetőségeket.

Mi, merőben eltekintetve attól, hogy a jelenlegi magyar kormány egész eljárásában nem találunk egyetlen actust, melyről teljes hitelességben lenne kimutatva, mikép az nem bír az erkölcs és igazság megkívántató kellékével, ezúttal kizárólag szorítkozunk az alkalomra, melyen a nemes báró ezen, a mostani kormánynak épen nem hízogó — ecsetlést tette, s a modorra, melylyel azt végrehajtotta.

Egy oly országgyűlésen, mely a legviharsabbra következett, mind az, a ki a nemzetnek valódi barátja, s a jelenlegi kormányszak nem elensége, köteles első fellépését úgy intézni, hogy azzal az első megvigasztalja, az utóbbit megnyugtassa. Az, mi egy oly tekintélyes országgyűlésen, minő a magyarhonin történik, elhat az egész hazára, s annak határain túl is. Azért mi egy általában csak hibáztatni tudjuk a nemes bárónak azon eljárását, hogy ép az országgyűlésen „a magyar állam hitele és becsülete“ — mint thema — felett oly leverőleg váriált. Mert

már maga a modor is, melylyel a legfontosabb themát váriálta, szerintünk, oly pikáns volt, hogy abból akármelyik részrehajlatlan bíró megítélheti, mikép a nemes báró a Deák-pártnak s abból kifolyt kormánynak nem határozott hive, különben egy Maiden speech-ben. — milyennek tekintendő a nemes báró fennforgó beszéde — szűziesen kikerüli vala azt a szinlést, mely, midőn a haza jövőjét legkevésbé rózsáson kívánja feltüntetni, a jelent is éppen nem fejéren festi.

Mi egy ily modorral szembe, azt hisszük, hogy egy jó hazafi, ha nemzetének, oly igazán sokat szenvedett nemzetének hasznos szolgálatot kíván tenni, ennek csak vigasztalót, megnyugtatót mond a jóra indult alkotmányos életre vonatkozólag; az annyi oldalról méltatlanul insultált magyar kormányt pedig, ha barátja bátorítja, határozottan támogatja a helyett, hogy egy sajátososos nemével a körülmények színezetének, — ha bár perspectiv, de mégis — vád alá hozná. A nemes báró igen jól tudja, hogy Grantnek, a legszabadabb és legmíveltebb nép kormányzójá-

nak, a déliekkel élethalálharc után, a Reconstituálás terén, mily sok nehéz akadályokat kellett és kell ma is naponként és naponta leküzdeni, hogy a virágzó és gyümölcsöző általános jóllétet helyreállítsa.

Hát nállunk, egy 15 éves Abnormitas és demoralizáció után, mikép lehet az újjáteremtés után, temérdek akadályllyal és rozszakarattal szembe küzdő magyar kormánynak feltudni, ha itt, ott még a bűnnek még ez ideig mindenik fejétől meg nem tisztított Hydrája mutatkozik, s — a nemes báró kifejezésével élve — „a gyanuk iránt bizonyos receptibilitas s könnyen hívőség észlelhető.“?

Bizony, bizony, ha a b. Sennyey Pál beszédét, a jóakarat és emberi szeretet Lombikján jártatjuk le, az önzéstelen politica műértő embere számára csak is azon részecskéje maradand meg essentiál, melyben a Komárom városa képviselője — Ghiczy Kálmánnak a hadsereg ügye rendezése tárgyában régebben előadott nézeteire reflectál, melynek rendén az egész beszéd csattanós és hatásos bevégzésére összevont értelmi ereje a nemes bárónak teljes fényben mutatja be a genialis Dialecticust, s kelti fel minden nemes keblű magyar keblében az iránti forró óhajt: vajha ezen lángeszű, nagy műveltségű hazánkfia, megtagadva altconservatív természetét, levetkeznék az ó-embert s felöltöznék az újat, s mint választott vendég menyegzői ruhában járulna a haza szent oltárához, hozván oda roppant észtehetsége hontápláló terményeit, a jelenbeni jutalomra számítás nélkül de azon igazság biztos tudatában:

Suum cuique decus posteritas rependit. (Tacit. Ann. IV. 35.)

Dobolyi Sándor

A „jogász-egylet“ rovata.

A maros-vásárhelyi jogász egylet igazgató választmánya

Folyó október hó 19-én b. Apár Károly rendes elnök vezetése alatt ülést tartott, mikor is: a f. é. márczius 27-iki ülés jegyzőkönyve megállapított;

azután Horváth Boldizsárné született Schenk Klára haláláról a választmányhoz érkezett szomorú jelentés résztvevő tudomásul vétetett.

Elnök előrebocsátván, hogy a múlt ülésben megbízott a helyi és vidéki tagoktól a díjak felszedése iránt intézkedni, ennek következtében pénztárnoki jelentés alapján tudatja, hogy az idei július 20-án beadott kimutatás szerint volt készpénz 246 frt 37 kr, azután tagsági díjból bejött 430 frt 38 kr, összesen 676 frt 37 kr, miből is 202 frtra rugó kiadást levonva marad pénztári készlet 474 frt 37 kr. Ugyancsak pénztárnoknak egy másik jelentéséből kitünik, hogy a tagsági díjakkal hátralékban levők tarozásai összesen 2480 forintot tesznek. Ezen tetemes követelésnek felhajtása iránt következő megállapodás történt: Az törvényszéki elnökök, kik a körükben eső tagok hátralékos díjait részben felhajtván, azt különböző észrevételek kíséretében beküldötték, újból megkeresendők az iránt, miszerint az egyletből egyszerűen kilépni kívánókat figyelmeztetvén, hogy úgy az alárési iv, mint az egyleti alapszabályok 16 §-sa értelmében magukat 3 évre kötelezték az egylet támogatására, ehhez képest a még künn lévő hátralékos díjakat is beszedni igyekezzenek. A többi törvényszéki elnököknél pedig, kik a díjak behajtása iránt, mit sem válaszoltak, a tudósítástétel szorgalmazandó. A pesti s a körülményekhez képest más vidéki tagoknak nyugtáik a választmány határozatá-

ből postai utányvétellel fognak megküldetni. Végre a helyi hátralevő tagok egy kimutatásukat tartalmazó és sajátkezőleg láttamozandó iven felszólítatnak, hogy az idő előhaladottságára, s az egylet anyagi érdekeire tekintettel, fizetési kötelezettségeiknek haladéktalanul eleget tenni igyekezzenek.

Az idej rendes közgyűlés megtartása, s határnapjának megállapítása tüzetvén ki tanácskozás tárgyán, részint azon okból, hogy a kihirdetési szabályszerű 30 nap megtartathassék, részint hogy a szakosztályokban tárgyalás alatt levő több rendbeli indítvány, ugy a szakosztályi, mint rendes ülésekben higgadt megfontolással tárgyalgathassék, s így a kellőleg előkészített határozati javaslatok még az idej közgyűlés elé juttathassanak, ennek határnapján december 4-ike tüzetett ki.

Ezen határozattal kapcsolatban a közgyűlés tanácskozási rendjének indítványba hozására egy Bodolla János, Illyés Károly és dr. Soós Kálmánból álló háromtagú bizottság küldetett ki. A számvizsgáló bizottság tagjai u. m. Bálint Dénes, Csiki Márton és Illyés István felhivatni határozattal, hogy a pénztári vizsgálat s a jövő évi költségvetési tervezetről jelentéseiket a közelebbi választmányi ülésre beterjesszék. Egyéb előkészületek megtétele végett s jelesen az elszállásolás, találkozási estély, disztribúció stb. iránti intézkedéssel Petri Ádám, Ajtai Mihály, Csiki Márton, dr. Csiki József és Raff Károly bíztattak meg.

A debreczeni ügyvéd-egylet évkönyvét megküldi, mely jegyzékbe vétel s az olvasó szobában leendő kitétel végett a szertárnoknak adatik át, ki egyszersmind az idej hírlapok rendbeszedése és bekötetése iránti intézkedésre is felszólítatik.

Végül Drottelf Domokosunk egy kérvénye hosszabb vita után aláírású ívének megtekintéséig függőben hagyatván, s az utolsó közgyűlés nyomtatványainak már korábban elrendelt szétküldése meghatározatván, azzal elnök az ülést a megjelent tagok szíves részvételét megköszönve, bezárta

Közli: dr. Soós Kálmán.
egyleti titkár.

Felhívás.

A jogász-egylet III-ik szakosztályának folyó hó 26-kán az az pénteken d. u. 3 órakor szokott helyiségében gyűlése leendő.

Mi is azon tiszteletteljes kéréssel tétetik közhirrre, hogy a fenforgó tárgyak fontossága s a nagy gyűléstől elválasztó idő rövidségére tekintettel e gyűlésen a szakosztály tagjai minél többen megjelenni sziveskedjenek, M.-Vásárhelyt. 1872, october 20.

Kuti Albert
jegyző.

Országgyűlés.

September 30.

Elnök: Bittó István.

Napirend: a fölrati vita.

Az ülés kezdetén fölravastatik két bíráló bizottság jelentése, mely szerint Tassy Miklós Zalamegye baksai

panaszt lehetett hallani az egyletek ellen, azért egy belügyminiszeri számtanácsos titkár s egy Lazansky nevű biztosítási titkár küldött ki az egylet könyveinek és zárszámadásainak megvizsgálására. A vizsgálatból kitűnt, hogy az egylet ügyei teljesen zavartak. — Ekkor a belügyminiszeriumtól a kereskedelmi ministeriumhoz tétetett át a kiházasító egyletek ügye. A miniszer kijelentette, hogy azért engedélyezte a borsod-miskolci egyletet az ismert alapszabályok alapján, mert ugyanazon alapszabályok alapján, már 1867 óta 12 ily egylet állott fön. — A borsod-miskolci egylet botrányai nem azért következtek be, mert megerősítette alapszabályait, hanem mivel azokat nem tartották meg. A kormány nem hagyogolta el felügyeleti jogát, sőt midőn az első interpelláció történt a belügyvérség rég tárgyalásban volt az ügy iránt Borsodmegye hatóságával: sőt már ez az első sikertelen vizsgálatot végre is hajtotta. A mi Simonyi Ernő által tett azon megjegyzést illeti, hogy a kormány tekintettel a választásokra halasztotta el a botrányok kiderítését, erre azt feleli, hogy állításuk alaptalanságáról meggyőződhetnének, ha hitelesen megtudnák a borsod-miskolci egylet hirhadt vezetőinek pártállását.

Degré Alajos: Nincs meglepődve a válaszzsal, — de a ház tudomásul veszi. — Következik a felirat tárgyalása.

Szót emel Trifunác Sándor s röviden kifejti nézetét az általa benyújtott nemzetiségi javaslat mellett, megjegyezvén, hogy azt nem kiválólágg „magyar szempontból” kell tekinteni, hanem a nemzetiségek érdekeit is felkaroló jogegyenlőségi tekintetből.

Schvare Gyula: Egyenesen kijelenti, hogy a porosz-francia háború befejezése óta a közjogi vita folytatását valódi szerencsétlenségnek tartja, s ezért nyíltan bevallja, hogy a ház többségével egy közjogi alapon áll. Ezután hosszan bírálja Tisza Kálmán és Simonyi Ernő fölrati javaslatát, s végül elfogadásra ajánlja a reform párt javaslatát.

Lukács Béla: fejtegeti a jobboldal által alkotott közjogi mű eddigi s jövőre való üdvös voltát. A fölrati bizottság javaslatát fogadja el.

Irányi Dániel: Egyenkint bírálja a beadott javaslatokat, ajánlván a Simonyi Ernő által beadott javaslatot, melyet szerinte az ország valódi többsége is támogat. Ezután kijelenti beszéde további folyamában, hogy az országgyűlés törvénytelen, s ő pártjával nemcsak annak eloszlását, — de a kormány elbocsátását is kéri a királytól.

Br. Sennyei Pál beszéde

a képviselőház oct 7-iki ülésén.

(Folytatás.)

Simonyi Ernő t. képviselő ur válaszfelirati javaslata épen ellenkezője annak, a minőnek én kívánom a mi feliratunkat fogalmaztatni: merev eszmemenetében, rideg kifejezéseiben és a pártállást oly ténre vezeti, hol az alkotmányos kibontakozás majdnem lehetetlenné válik. (Tetszés jobbfelől) Sietek kijelenteni, hogy e szemrehányást a Debreczen városa t. képviselője által benyújtott válaszfelirati javaslat ellen tenni nem lehet, sőt ellenke-

zőleg midőn mindjárt bevezetésében ama meggyőződését fejezi ki, hogy az ország alkotmányos élete biztosíva vanés hit ő felsége alkotmányos felsége alkotmányos érzelmeiben vetett-erős bizalmunkban és az ország népének az alkotmányos rendszerhez való ragaszkodás gyökerezik: e megnyugtató kijelentése által közárja a pessimismnak azon álláspontját, melyet én minden ellenzéknel sajnálók.

Ha én mindamellét a t. képviselő urnak válaszfelirati javaslatát el nem fogadhatom, ennek főoka több más okon kívül, melyeket később fogok elmondani, álláspontunk különbségében gyökerezdik. A t. képviselő ur — és ezt másképp várni és feltételezni sem lehetett — tisztán ellenzéki szempontból készítette javaslatát. Én pedig mostani politikai helyzetünkben jelen kormányunkat támogatni kívánom, (Helyeslés a jobbon) nem — és ezt nyíltan kimondom — nem a személyek iránti tekintetből, — mindamellét, hogy kormányfőrhainkat egyenként és összességükben őszintén tiszteltem és köztük többeknek barátságával dicsekszem. Én támogatni fogom a kormányt azért, mert meggyőződésem, hogy nekünk nem személyváltozásra, de mis rendszabályokra van szükségünk. (Élénk helyeslés,) hogy más rendszabályok nélkül észszerűbb eljárás, észszerűbb időbeosztás nélkül, (tetszés) a mi bizonyos tekintetben tőlünk is függ, sem ők, sem önök, sem bárki más jobban kormányozni képes nem lesz. (Helyeslés.)

T. ház! Épen mert az eljárások helytelensége csak egyes — fájdalom, gyakori — de az összességet nem érintő esetekre vonatkozik; afficiálhatja ugyan az eljárás loyálisát, semmi esetre azonban az eredmény törvényességét. (Élénk helyeslés) Nekünk politikai szempontból nem szabad a választások törvényességét kétségbe vonatni engedni. (Élénk helyeslés.)

Én t. ház, csak méltánylattal fogadom, ha egy párt létokát és létjogát egy erkölcsi magasabb öntudatban keresi és találja, de legyenek a t. képviselő urak azon oldalról (a szélső balra mutatva) szívesek rólunk is feltenni, hogy hasonló önérzettel bírnak, és ha csakugyan azon hitben és meggyőződésben élünk, hogy e helyeknek törvénytelen bírálói vagyunk, nem önök intelmét váránk, hogy e meggyőződésnek érvényt szerezzünk. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Egy szokatlan, mondhatnám praecedens nélküli utat választottak a t. képviselő urak: kimondatni a többség által, hogy törvényellenes és saját feloszlátását kéri a koronától.

Ez már maga azt bizonyítja, hogy önök nem is számítottak arra, hogy feliratuk a korona színe elé jusson; manifestumukal, nem a koronához kívántak önök appellálni, hanem a nemzethez; ez önöknek alkotmányos joga, melyet részünkről senki tagadásba nem vehet, s a nemzet ítéletét mi elfogadni kötelesek vagyunk. De bevárhatjuk ezt teljes lelki nyugalommal, mert igenis uraim, főforognak oly viszonyok és lehetnek olyanok, melyek panaszra és elégtelenségre támpontot nyújtanak.

Sokan pontosabb adminisztrációt, gyorsabb, egyszerűbb igazságszolgáltatást kívánnak; vannak, kik az osztályok közti anyagi érdekeknek szabadabb és mielőbbi kifejtését kívánják. Vannak, kik a nemzetiségek és vallásfelekezeteknek egy másközti és az állam iránti viszonyait szabadabban kívánják rendeztetni, és elismerem, az ország nagy része igen nehezen tűri az adónemeknek egy némelyikét, melyekre nézve hogy gyűlöltékké váljanak sokat tett az elmúlt rendszernek helytelen eljárása, de mihez, uraim valljuk meg igazán, mi mindnyáján is majdnem

TÁRCZA.

A növénytan története Linné koráig.

Ö. Szász Istvántól.

(Folytatás.)

Később keletkeztek más országokban is u. m. Schweizban, Németországban németalföldön stb., melyek között leghíresebb de legjelesebb is volt a Camerarius Joachimé Nürnbergben.

Az angolhoni két legjelesebb fűvészkert állítása Kewben és Welsben Sprengel szerint ezen időszakra esik. A 16-ik században veszik kezdetüket, némely egyetemekhez is nyilvános tanintézetekhez tartozó fűvészkertek, melyek közül néhányat megemlíteni szükségesnek látok. Ezek időrendben: Pisa és Paduában (1544—1545) Königsbergben, (1554) Florenzben, (1556) Bolognaban, (1568) Leidenben, (1577.) Lipsesében, (1580.) Boroszlóban, (1587.) Heidelbergaban (1597) és Montpellierben (1598.) E följegyzés azonban nem egészen hü, mivel többen közülök azon évszámot hordják, melyben először az illető fűvészkertről tudósítás, vagy leírás jelent meg.

Vessünk egy futó pillantot ezen időszakra. Hogy azoknak igazuk és helyes számításuk volt, kik Erőpa botanicusait a természet szorgalmas tanulmányozására utalák, meglátszik azon óriási haladásból, melyet ezen időszak alatt a növénytudomány tett.

De mint több helyen vázlatunk folytában jeleztük, a régi botanikusok nevéhez tapódt előitélettel még e kor irói nem tudtak egészen megszabadulni. Továbbá minden tanulmány, mit a botanicában tettek, csak a növény egyének külső ismiejegyeire szorítkozott, nem analízálták egyszersmind azok nakbelső szervezetüket is. —

Megfigyelték legtöbben a növények gyógyerejét és hatását, miért a növényekről megjelent munkák legnagyobb része inkább orvostani. Egy pár író kivételével a többinek még sejtelve sem volt arról, hogy összegyűjtött növényeit bizonyos rendszerbe foglalja, hanem ugy, a hogy jött zürzavarosan összevissza leírt mindent. Nem volt a növényeknek egy meghatározott közös hitelű nevők, s különösen azon írónál, kik mindegyre csak Dioskoridest hirczolták elé, de kinek nomenclaturájával soha tisztába nem jöhettek és annak magyarázatában soha egyet nem érthettek.

Cesalpino végre helyes utra téríté a névelgyöket. Alapkövét tette le egy botanikai rendszernek, mely folytosan tovább fejtett, míg Jussen és Linnében kellő magaslatozt ért el.

A harmadik időszakban a növénykeresés és azoknak vizsgálata hasonló buzgalommal folyt mind Európában, mind azon kívül. De más alakban, mint a megelőző időszakban történt. Többé már nem állottak meg a növények külső jegyeinek és azok orvosi hatásának pusztá leírásánál, vagy épen nevének említésénél, hanem gondot kezdtek fordítani a belalkatra, a szervismére is. A régi írók hitelé hovatovább esőkkent s csak kevesen vették elé a régi egyszabású compilerok műveit, hogy azokból valamit kibúvároljanak.

De sokan foglalkoztak a jelesebb fűvészek eredeti műveivel, hogy az általuk nagy szorgalommal összegyűjtött növényeket bizonyos rendszerbe foglalhassák. A rendszerisméhez már az alapkö le volt téve, melyhez ez időszakban még két nevezetes ismeretág csatlakozott: a növény-boncztan és növény-élettan (phytotomia, phytophy-siologia.) Ez utóbbi ága a botanicának az újabb görésői vizsgálatok folytán bámulatos haladást tett. E nemben nekünk magyaroknak kevés könyvünk van. Legjobb a Gönczi Pálé, melyet Lüben után készített.

Ezen időszak elején mindjárt két nevezetes férfiaval találkozzunk, kik csaknem egész életüket a növények tanulmányozásában töltötték el. Ez a két Bauhin testvér volt. Ők már egyenesen a Cesalpino által kijelölt uton indultak el és éles kritika alá fogtak minden eddig ismert növényt, melyeket az általuk felfedezettekkel egy bizonyos természetes rendszerbe igtattak. Az idősebb testvér Bauehin János volt, ki 1541-ben Baselben született. Tanítványa volt Fuchs Lénártnak és barátja Geszler Konrádnak, kivel legtöbb botanikai utazásait tette. Átbarangolta: Schweizot, a fekete erdőt, Elaszt, Felső-Burgundot, déli Franciaországot és Olaszhont. Utazásaiból hazatérve egy ideig Iffertben és Baselben élt, honnan a württembergi herczeg hívta meg házi orvosának, mely minőségben halt el aztán Mümpelgarkban 1613-ban. (Haller följegyzése szerint.)

Csaknem, egy félszázadon át dolgozott, nagy botanikai művén, melyben leginkább az eddig ismert növények fordulnak elé, de sokkal hübb és pontosabb leírással, teljesebb synonymiával, mint az eddig élt írók bármelyikénél. Gyámolítva vejétől, Cherler Henrik Jánostól, ezen művet megelőzőleg egy rendszer tervezetét dolgozta ki, természetes rendszeren alapulva; melyben a növények rokonságaik, lényegök és fejlődésük szerint meglehetősen ügyelettal vannak osztályozva. Halála után 37 évvel megjelent nagy műve is, melynek nyomtatását egy ifferten orvos: Chabré Domokos vezette, de kinek a botanicában semmi jártassága sem volt. Ebből követekezett, hogy a különben durva fametszetű és a természetes nagyságnál kisebb kivitelű ábrák, nincsenek mindenütt a nekik megfelelő helyre téve be; de azért Bauhin János műve mindig örökbeesü marad.

Bátyját jóval túlhaladta minden tekintetben Gáspár, ki nálanál sokkal fiatalabb volt, születvén ő (Haller szerint) 1560-ban, és elhalt, mint tanár Baselben 1624-ben.

kerületi képviselő választása megsemmisített: Vályi János, br. Podmanicky Frigyes, Apponyi Albert gr, Bittó Kálmán, Csillagh László és Schreiber Frigyes pedig végleg igazoltattak. Batta Andor, Majthényi Dezső és Hetsch Károly választása ellen vizsgálat rendeltetett el. Bata választásának megvizsgálására Schmausz Andor, Majthényiára Molnár Antal, Hetschére pedig Buzinkay Pál és Szomjas József küldettek ki

Tóth Vilmos belügyminiszter felel Degré képviselőnek a borsod miskolci kiházasító-egylet ügyében hozza intézet interpellációjára. Először is elmondja az ügy származását, főlegmítvén, hogy az ügy a kereskedelmi miniszteriumtól tétetett át hozzá, s a belügyesség közhasznú egyletnek tekintvén, megerősítette. Rövid idő múlva sok kivétel nélkül contributunk (Élénk tetszés) Abban az egyben, hogy a kiegyezési művez a mely véget vetett a kényuralomnak és véget vetett a forradalom esélyeinek, mely a nemzetet a bizonytalanság veszélyétől megmentette, az alkotmányos működést lehetővé tette legalább oly mérvben, mint a melyben azzal annak ellőtte nem birtunk soha (Élénk helyeslés jobbfelől.) hogy — mondom — e kiegyezés s evvel hazánk sorsa újabb experimentatiók veszélyeinek ki ne tétessék: abban meg vagyok győződve, s kazánk tulnyomó nagy többsége, a közérzület fősznya mi velünk van. (Élénk tetszés jobbfelől.)

T. ház! Nem szívesen teszem, de lehetetlen azokra nem reflectálnom, a mik itt e házban a végrehajtás tisztaságára nézve és a közönségben létező bizonyos nyugtalanságra nézve előhozattak. (Halljuk!)

A mai nyilatkozatok után sem az általános eseteknek bírálatába bocsátkozni, sem pedig a kormánynak védelmére fellépni nem kívánok! mert hiszen tapasztaltuk, hogy a kormány minden concret esetben magát még mindig teljesen védelmezni képes. Én inkább s talán vizsgálásául azoknak, miket ma a kormánypadokról hallottam, csak azon általános felfogást kívánom jelezni, melyet hogy a t. ház ily kérdések irányában elfoglalta — óhajtanám.

A kezelés tisztasága, az államhatalom eljárásának szeplőtelenisége, köztünk pártkérdés nem lehet (Általános helyeslés.) És ha bekövetkeznék azon szomorú eset, — melytől Isten őrizze meg nemzetemet, — hogy e házban az erkölcsi szigor és tisztaság kérdésessé válnék, akkor én — és meg vagyok győződve, velem együtt az egész párt nem tekintve politikai összeköttetés és rokonszenvét, azokkal fognánk kezni, kik e kérdésben nem ismernek kiméletet, nem ismernek tergiversatiót. (Élénk helyeslés.)

(Vége. köv.)

Vidéki levél.

Mező-Bánd 1872 oct. hó.

T. szerkesztő ur! Ugy gondolom, hogy becses lapja t. olvasóit érdekelni fogják azon nevezetesebb események, a melyek helységünkben a közbeszéd tárgyát képezik; nem világraható dolgok ugyan, azonban mégis figyelmet érdemelnek, de térjünk a dologra.

Közelebbről a Sándor János ur csürje leomolván, a következő szerencsétlenségnek volt okozója: alatta egy székely dolgozott nejével és két leányával, a kik közül az anyja, egyik leányával az összeomlott csűr alatt lelték sírjokat; az atya és egyik leány pedig arcukon tetemes sérülést szenvedtek, úgy hogy utóbbinak álkap-

Utazásokat tett ő is Schweizba, Francia-, Német és Olaszországba, honnan ritka gazdagságu növénygyűjteménnyel tért haza. Nagy előnyére volt neki az, hogy ő maga kitűnő rajzoló volt, melynek sok hasznát vette utazásai alatt. Korának minden nagyobb botanicusával barátságos viszonyban élt, melynél fogva Európának minden nagyobb növénygyűjteményei és fűvész kertjei tárva voltak előtte. Ily módon sikerült neki egy oly művet összeállítani, melyet kortársai közül egy országban sem senkinek. Ezen munkában ismertette vannak minden eddig felfedezett növények, természetesen rendszerbe foglalva és természeti hűséggel leírva.

Az orleansi herceg.

Hegyesy Vilmostól.

(Folyt. és vége.)

„Vive l' republique a bas le roi!“ hangzott föl alólról.

„Átkozot!“ eszembe jutattja, hogy tovább mentem, mint kellett volna. De nem baj!... Istenem, ha minden tervem most, most csaknem a célnál romba dőne! De nem, nem lehet! Hiszen én vagyok a legnagyobb ember Franciaországban, hisz' engem inád a nép!.... Ha keresztül is, de fellépek Frankhon troujára

„Contre nous de la tyrannie

Le couteau sanglant est levé“

énekelték odalen ezren meg ezren, ujongva, lelkesülten „És én ezt a népet, mely annyira bizik bennem — folytatá keserűen — én ezt a népet megcsaljam? Hiszen ez a leggyalázatosabb árulás lenne!.... De mit! a király meghalt, éljen a király, és ez a király én vagyok. Valjon nem az a másik?

* * *

csa leszakadt. Az árendás Izzyk zsidó pedig, ki a esűr hiujában volt, az esés következtében eltörte karját, lábát hátgerinczét és lapoczkáját.

A nép sajnálkozva állta körül az összeomlott csűr s markával hányta szét a csűr híjáról lezuhant tömördek török buzát, miután egyéb eszközöket feltek használni, nehogy az alatta lévőeknek fájdalmukat még kemény eszközök által könnyven előidézhető sértések által tetézzék.

A becsületéről híres zsidó szerencsétlenségét mindenki könyezi.

Nem tehetem, hogy az előljárók figyelmét a berge nyei hidra felhívni elmulasszam; mert e hid, daczára annak, hogy országuton, tehát igen járt helyen van, oly gyalog lábön áll, hogy az átmenő mindig számot kell, hogy vessen magával, mert az átmenet élet veszélyeztetéssel van egybekötve. Ezen a caamitáson gyorsan segíteni, a legszigorubb kötelessége lenne az illető előljáróknak.

Mínthogy rossz hidról szóltam, úgy gondolom nem lesz felesleges a bándi keskeny új hid mellett levő árok betöltését sürgetnem, mert nálunk közbeszéd tárgya azon szerencsétlenség, a mi közelebbről azon két zsidóval történt a kik a hid melletti árokban felfordultak. a minnek a lett következménye, hogy a szekeren levő szeszszel töltött hordó az egyiket agyon zúzta. Bizony, bizony az előljáróság több lelkiismeretességet csinálhatna az ilyen helyekből, a hol önkénytelenül is Hamletnek „lenni vagy nem lenni“ lét kérdése jut eszünkbe.

Mielőtt levelem bezárnám, megemlítem azt is, hogy Mező-Bánd egy remek kivitelű halász kalánt szándékosz felküldeni a bécsi világkiállításra, ha hitelt lehet adni a fama fuvalatainak.

Szemesi.

Kolozsvári levelek

Október 16-án 1872.

Egyetemünk tanárai megérkeztek. Sok fiatal arc van közöttük és városunk részéről rokonszenvvel fogadtattak. A fölesketés — gr. Mikó megérkezte esetére ma történik meg. A kormány az alakító, ugy a különböző fakultások első üléseire elnökül Mikó Imrét nevezte ki, továbbra az esküfölvétellel s az egyetem további ügyei elintézésével bizta meg. A jövőre kinevezendő tanárok között, mint bizonyost emlegetik Brassai Sámuel és Entzet. E két kiváló tehetséggel egyetemünk minden bizonynyal csak nyerni fog.

Önkéntes tűzoltóink jelenleg egy zenekar szervezésén fáradoznak. Ez nagyon szép és üdvös dolog, de talán nem ártana előbb e nagy hasznú, de nagyon ingó alapokon álló egyet jövőjét biztosítani, s a mellékdolgokra csak azután fordítani gondot. Legégetőbb szükség volna a tagok kellő számának összeszerzése, mely most le van apadva. Hát önök hogy vannak a m.-vásárhelyi tűzoltóegylettel? Elhiszem, hogy csehül.

Színi idényünk kezd élnékülni a mit hajlandó vagyok a válogatottabb repetornak tulajdonítani, a mely egyébiránt ismétlése a m.-vásárhelyinek, de jobb erőkkal

A herceg napról napra, mind inkább meggyőződhetett arról, hogy reményei nem valósulhatnak. Láttá, hogy az új köztársaság sokkal erősebb alapokon áll, sem mint ő azokat bárcsak megingathatná is. S e mellett még meggyőződhetett arról is, hogy környezete bizalmatlan iránta, most már könnyen észrevehette, hogy a népvezetők gyanus szemmel kísérik minden lépten nyomon, s azt ő nagyon jól tudta, hogy az időkben a legkisebb gyanu is egyenlő az elveszéssel. Kezdet felni.

Hogy megtartsa magát, hogy bár némileg is elhárítsa a gyanúsításokat, megtagadta ősi nevét, királyi származását. Lett a büszke orleansi hercegből egyszerűen Egalité Lajos polgár. Még palotájáról is letöröltette a hangzatos „Palais Royal“, ezután „Maison Egalite“ lett a neve. De mind hiába! Ezek mit sem használtak. A forradalomhősöknek csak két kilátásuk van: vagy győzni, vagy veszni, itt középut nincs. A forradalom olyan, mint a tüzes ló, mely az ügyetlen vezetőt veszélybe dönti. Orleansnak yesznie kellett.

* * *

Bekövetkeztek a szomorú napok és velők Egalité részére a megbánás. Kezdette furdalni lelkiismerete az elkövetettekért, már most sajnálta Lajost, szíves örömet jóvá tett volna mindent, de hasztalan, késő volt! 1793. jan. 21-én egy boros téli napon kivégezték a királyt; maga Orleans is aláírta a halálítéletet, de félszből, rettgett saját magáért, és megakart mutatni Párisnak a bizalmatlankodókat, hogy ő sem rosszabb republicanus, mint bármelyik közülök, ugyanazért könnyű fogatán megjelent a kivégeztetésen is. Azonban az erőltetett tettetés a belső felindulás nagyon meglátszott rajta, és a vonagló, halvány vonásokról az önkénytelen összeremenésről,

és gondosabb rendezéssel. A napokban került színre. „A kékszakállu herceg“, melyben Medgyaszai Ilka (Boulotte) énekében volt alkalmunk gyönyörködni. A kisasszony csinos hanggal, helyes játékot párosít, mi egyébiránt többi énekesnőinknél nagy ritkaság. Dekény Róza (Flurette) kedves szinpadai jelenség és szépen énekel. Tegnap adatott „Evangelium és családi élet.“ Odonság a modern francia drámák mintájára szabva, de nélkülözve azok könnyed menetét, tele következetlenséggel, minden aesthetikai szépség nélkül. Kovács Gyula (lelkész) játszott; e kiváló tehetségről eléggennyit mondanunk. Fodorné, ma bemutatta drámai tehetségét, de a kísérlet hátrányára ütött ki. Vigjátékban kedves jelenség, de a drámában élvezhetlen.

Önök talán rossz neven veszik, hogy oly valamiről, mi önöket keveset érdekli, ennyit írok, azonban nem czél nélkül, teszem. A társulat azon tagjairól, kik ott még ismeretlenek, gyakrabban fogok megemlékezni, mert reményem az igazgatóság nem lesz olyan „ungalant“, hogy a következő színi idényre e tehetségekkel ne örventetné meg a műpártoló vásárhelyi közönséget.

Viszontlátásig,

Hegyesy Vilmos.

Helyi dolgok.

— A **műkedvelő** társulat, mely első fellépésével megalapítá renoméját közönségünk előtt, mint halljuk közelebbről fog fellépni másodszor „A jó barátok“ című darabban.

— A **maros-vásárhelyi** műkedvelők folyó év és hó 13-án rendezett színelőadásuknak helyi viszonyainkhoz mért nagy jövedelmét 178 forint 72 krajczárban átadván a helyben létesítendő székely leány árvaház javára, miért is fogadják minden közreműködött tagok őszinte köszönetét a székely árva leányház igazgatóságának, Maros-Vásárhelyen 1872. október 18-án, gr. Toldalagi Victor, elnök; Damokos Antalné, titkár.

— **Szombaton** este az első kőműves társulat bevégezvén a falrakást dr. Knöpfler gyönyörű házánál, azt számtalan méccsessel világított ki. E remek épület igazán emelni fogja piacunkat.

— **Műkedvelőinket** uton utfélen üldöző s több lap által a nyilvánosság terére is előhúzott kritika annyira lehangelte már, miként legtevékenyebb tagjaitól hallottuk nyilvánítani, hogy semmi kedvet sem éreznek a szándékolt többszöri föllépés által, még bővebb anyagot nyújtani a nyilvánosság előtt, előttük szokatlan csépelgetésnek. Tudva van, hogy e társulat városunk komolyabb irányu és legszolidabb fiataljaiból alakult, kiknek áldozatkészségét sokáig csak is a nálunk gombaként termő kritika gátolta, s most midőn a kezdet nehézségein túlélvén, nekünk néhány élvezetes estvéhez, a jótékony intézeteknek pedig néhány száz forint tőke gyara-

midőn a király föllépett a vérpadra, mindebből a nép, mely Lajos után Orleansst tartotta leginkább szemmel, sokat következtethetett. A király feje a nép gúnjai közt lehulott, de Orleansst is ajultan vivé haza kocsija.

Brumaire 16-án ismét nagy néptömeg lepte el a XV. Lajos-terét. A tuillériákból alkonyat felé lovasságtól körveezve, kiindul a végzetes székér. Négyen ültek rajta; középen egy magas férfi, lényesen öltözve mint tánczvigalomra vinnék, s nem vérpadra, kezei hátra voltak kötve, és szemeit nyugodtan jártatá körül a piszkolódó tömegben. Az orleansi herceg volt. Robespierre őt, nem sokára a király lefejeztetése után, a köztársaság elleni összeesküvéssel vádolta, és a forradalmi törvényszék halálra ítélte. Fülöp Lajos nyugodtan vette az ítéletet, nem zúgolódott, sőt még vigasztként tűnt fel most a halálát gondolván megmondolatlant tettét, s látva következményét e rémkort érezve, hogy jóvá nem tehet semmit. A lelki-furdolások és megbánás gyógyszere csak a halál, és életével adózva, a herceg eleget vélt tenni, bár némileg is az elhunyt király árnyának.

A nap épen végső sugarait vetette a Set Guincere midőn Egalité Fülöp a vérpad lépcsőin könnyedén fel-futott. Még egyszer felpiltantott az égre, még egyszer fájdalmasan körütekintett, ezzel fejét a zsámolyra helyezte, és.

És a következő a nép guny hahótájaközt emelte magasra „monsieur de Paris“ a kivégzett orleansi herceg fejét.

ludáshoz lett volna reménye, ekkor neki rontunk s a tagok egyikét „lámpa láz“ másikat „szegletes modor“ „fátyolozott hang“ s több efféle a drámaíróbizottság műsótárából gondosan előkeresett ékes kitételekkel tiszteljük meg, sőt a „Kelet“ 1-ső számú levelezője viadorként felgyürközve várja az újabb előadásokat, „hogymajd ír ő kritikát.“ Nő bizon elég előre haladtunk a helyett, hogy a czél érdekében kitartásra bátorítanók, neki rontunk s le-bunkozzuk az önzéstelen jóakaratot. S mind ez ki rovására történik? első sorban szenved a jótékony czél s azután mindenestre városunk azon higgadtabb publicuma, melynek érdekében kötelességünknek tartottuk fölszólalni, s mely az előadás estvén a bírálat sárga színű gorescívét, szépen otthon feledve, igen kedélyesen mullatott s a lehető elégtűlen azon reményben távozott onnan, hogy minél előbb s mentől gyakrabban találkozandik az áldozat kész működő hölgyek és urakkal a színpad deszkáin. Ugy látszik merőben feledtük, hogy műkedvelőkkel van dolgunk, kiket a czél érdekében sem igen szokáss kellene holmi afféle irigységbe mártott tollal irt bírálat alá venni, s ha már egyebet mellőzünk tartunk szem előtt azon tiszta igazságu bibliai mondatot „ne ítélj, hogy ne ítéltesél.“

VEGYES.

— **Deák Ferencz** elérte születésének hatvankilencedik évfordulóját. Képzeltetni, mennyi és mily szívélyes üdvözlésekben részesült. Mindenki óhajtja, hogy vajha hasonló egészséghen és jókedélyben ünnepelhesen még meg egy csomó születésnapot, az emberi élet lehető véghatáráig. Gr. Lónyay miniszterelnök és Ghyézy Kálmán is jelen voltak, a reformpárt nevében Schwartz Gyula és Kármán Lajos üdvözlözték.

— **Kolozsvári egyetem** megnyitása alkalmából rendezendő örömműnepsz programja a tegnapi bizottsági gyűlésben megállapított. Azon vélemény, mely ezen ünnepélyt országossá kívánta tenni, elejtetett, s csak a város maga fogja azt megülni. Az ünnepély azon napon fog megtartatni, mikor az előadások kezdetüket veszik. — A különböző hitfelekezetű templomokban isteni tiszteletek tartatnak, világítás, a színházban díszelőadás, s bankett fog rendeztetni, s az előadások megkezdése napjáról keltezve emlékérmek adatnak ki. A város pedig 8 ifjú részére alapítványt tesz. Ezen áldozatkészségével városunk újabb is bebizonyította, hogy a tanügyjavát szívében hordozza.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi **m. kir. ítélő tábla** nyilv. ülésében 1872. év október 21-én és következő napjain következő ügydabok fogtak előadatni.

I. tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. bíró által.

Butta Bukur, ids. Babutiu Mózes e. 350 frt 61 kr. i., Kis Apold közs., Antinie Alexie e. perköltség. i., Stenille Anna, Puria Döme e. birth. i., Rovas közs., Nikodiu Ilyés e. visszah. i., Oprea S., Czikindeln Buk. s. tár. birth. i., Rovási Község, Nikulai Ilyés e. visszahelyezés iránt, Nagy-Szöllös közs., Eisenberger Márton ellen 55frt iránt.

Csergedi János k. t. r. bíró által.

Martea George, Morteau Nikulaj e. 33 frt 33 kr. i., kir. kinstár, Grünbaum Salamon e. haszonb. i., Prosteanu Onutiu, Onichie Moiszé e. 67 frt 20 kr. i., Borrea és Nyágá család, Felső Vist közs. e. 2640 frt i., Voinéagu Juon Matho, Voinéagu Miora George e. fekvők kibocsátása i., Balescu Aniska s. t., Balescu Sinefta Jósif ellen fekvőséghez tulajd. jog elism. i., Gáncsa Toma Mária s. t., Bersán Dominica Juon e. végr. megsem. iránt, Ludu Moiszé Simion, Ludu Moiszé Juon ellen fekvőségekhez közös tulaj. elismerése iránt.

Endes Gábor k. t. r. bíró által.

Ferencz Samu, Hadi Imre s. t. e. tulajd. i., Balási Péterné, Miklós Imre József e. öröks. i., Sujágu Sujagu s. Józsa e. zállagos szerz. érvénytelen. i., Brendörfer György, Schmidt Kerestély e. tulajdonj. elism. i., Bukuresti János Kormos Péter hagy. e. 3000 frt i., gr. Bánfy Béla, Végh Mihály s. t. e. 862 frt 64 kr. i., i. Horváth Gábor s. t., Bakó Károly lovag. e. 1654 frt és 16 kr. kárt. i., báró Rottenthal Henrik s. t., Nagy Sigmund e. som. v. iránt, fogarasi k. kinst., Sarkaieza közs. bíró e. kir. erdőkbeni birt. állap. fent. i., Balogh Mihály, gr. Toldalagi Sigm. ellen som. vh. iránt, Pap Vaszilika, Pap Juon a micsé ellen sommás vh. iránt.

Déési Farkas k. t. r. bíró által.

Onisiorul Tódor, Herwig Horáeré e. 130 frt 30 kr. i., Kovács J. János s. t., Keereli Imre s. t. e. urb. kárp. i., Botár Jákob, Bologa Dumitru e. 33 frt 60 kr. i., Bárdosi György, gr. Teleki Sámuel, mint Lajos gondnoka e. 1000 frt i., Bárdosi György, gr. Teleki Sámuel, mint gr. Teleki Lajos gondn. e. 900 frt iránt, Risdörfer József, Kugler Ferencz e. 1100 frt i., László Sádor, Fodor Bálint e. számad. i., Herbert Frigyes Mih., Roth Mihály s. t. ellen 450 frt iránt.

Pogány Károly k. t. r. bíró által.

Bartha Róza, Barta Karoly e. végr. mgs. i., Kerek Susánna, Kereki József e. egy föld. i., Csiki Juliánna Csiki József e. szerz. flb. i., Boeskor Sigmund, Drotos János e. 100 frt i., Györgye Gloira, Stéfán Stenucz e., 102 frt iránt, Veres Lajos, Pál Rozália e. 55 frt mgt. és 163 frt értékű ingók kiad. iránt, Beke Borbára, Ráduly Sándor ellen birtokháborítás iránt.

Dósa Miklós k. t. p. bíró által.

Mihályi Béla, Fritsch Sámuel s. t. e. 1600 frt s. j. i., Czáku Miklós, Czáku József e. som. yh. iránt.

II-ik Tanács polgári ügyekben.

Dósa Dániel k. t. r. bíró által.

Demény Mózesné, Demény Márton s. t. e. hagyaték i., Miske Ferencz, Gálffy Pál e. birt. viszh. i., Krémer Sámuel, Marosán Kristof e. adós. i., Sándor István s. t., Lázár Pál hagy. e., Török József, Zöld Mihályné s. t. e. hagy. iránt.

Sándor János k. t. r. bíró által.

Krisán Nikulaj, Veran Bazil e., Lázár Szimion, Trityán József e., Lükán Lajos, Kaveczki Kázmérné e., Geczó Imre, Erős János e., Purcilla Tódor, Liebenvein Gusztáv e., Rácz Nikulaj, Popa József e., Geczó Imréné s. t., Botár Ferencz e., Geczó Imréné s. t., Györfi István e., Zsigmond Ferencz, Sullár Juon e., Simon Ábrahám, Petrus Tódor e., Roth Izák, Csobán Juon e., Anea Tódor I., Juon, Anea Sintion I. Iszpász e. Bukur Pojénár, Nimerialu Jozsip e., Ráykia Vaszilie Miku, Radu Perraty e., Todor Vaszilie I. Petru, Tódor I. I. Petru e., Pasa Simption, Paska Simion e., Plea Toma, Skrobu Dumitru e., Dancsu Laudin, Dancsu Stéfán e.

Pipos Péter k. t. r. b. által.

Kendefi Sámuel, Kendefi család s. t. e., Veres Sára, Pap János e. 64 frt 98¹/₄ kr. i., Pálfi Andrásné s. t., Barabás Róza e. 82 frt i., Macskási Ferencz, Papuk József e. somh. i., Serb Juonné, Dantiu Tanásze hagy. e. 32 frt 72 kr. i., Kottora George, Millia Georg Jovanes e. birth. i., Pap Márton, Alomont Nikulaj s. t. e. 24 frt i., Oprea Nikulaj s. t. e., 24 frt i., Opre Juon, Boeriu Radu Juon e. birth. i., Silligar Maria, Bachmann Tamás e. ings. kiad. i., Onecui Niculaj Toma, Onecui Jován s. t. e. somv. i., Sodosiu Petru, Sodosiu Amitna e. somv. i., Gilpu Tanásze, Popu Juon, e. Nechita Stancutiu holtak nyilváníttása i.

Petri Ádám k. t. r. b. által.

Hosszu Gligor, Kristán Juon e. 19, frt 80 kr. i., Anka Juonucz e. 176 frt i., Várad Antal, Sere József e. 10 frt i., Miske István, Szegi Klára s. t. e. köt. kiad. i., Jezsek Albert, Iried Adolf e. 28 frt 50 kr 109 frt 50 kr iránt, Szöcs Mózes, Stancség Maria e. 37 frt 29 kr i., Lészai László, Tatrosi Lászlóné e. 50 frt i., Szász Mihálk, Mózes István e. somv. i.

Szolga Miklós k. t. r. bíró.

Goll s. t. Mohai Károly s. t. e. 2000 frt urb. i., Pap Jakab Lébl Mózes e. 262 frt i., Borbáth István Tuson Györgyné e. egy rét i., Rákoczi Mária Kelemen Lajos e. atyai eltám. i., Deutsch József Viktoria bizt. társ. e. 1942 frt i.

III. Tanács bűnügyekben.

Vajda Simon k. t. r. bíró.

Déé Lajos e. életbiztons. e. kh. i., Kürtös János e. testbiztons. e. kh. i., Rusz Juon e. becs. bizt. e. kh. i., Liehrenek András e. becs. bizt. e. kh. i., Pahutár Filip s. t. e. család i., Du ritru Comon Sándru e. család i., Dubles Gligor s. t. e. tolvajság i., Lázár Simon s. t. e. nyilv. erőszak i.

Popovics Servian k. t. b. által.

Pascu György e., testi bizt. e. kh. i., Kövecsi Zsigmond e., élet bizt. e. kh. i., Pál Mózes s. t. e., becs. sért. i., Kövecsi Jánosné e. becs. sért. i., Marosi András e., becs. sért. i., ifj. Szakács Mózes e., becs. sért. i., Sipos János s. t. e., testi sért. i., Dudás Jozsefné s. t. e., becs. sért. i., Vachsmann Mihály e., család. i., Fodor Jozsefné e. testi bizt. e. kh. i.

Spech Adolf k. t. b. által.

Kraus Márton s. t. e., becs. bizt. e. kh. i., Moisz. Niedai Reid e., tolvajsági b. ü. i., Bánffy János e. tolvajsági b. ü. i., Olteár Pável e., testi biztons. e., kh. i., Voslokán Toma e. ember ölés i., Csobán Juon e. tolvajság i., Stable István e., tulajd. bizt. e. kh. i., Sult Jozsef e. becs. sért. i., Turcsa Julis e. test. bizt. e. kh. i., János Gergely János e. becs. bizt. e., kh. i., Scheel György s. t. e. becs. sért. i., Szotsch Anna e. becs. bizt. e. kh. i.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Antalfy Gábor r. b. által.

Özv. Lup Petruné gf. Khun Farkas e. külső fekvő ségek urb. term. s. visszabocsátása i., Oláh Vasziné s. t. özv.; Czüllich Istvánné e. telkiálományaik urb. term. i., Sardi volt kiváltságos birt. Odaváló urb. e. határtagoztatás erd. s. közl. elkül. i., Szanyei volt urbéresek br. Huszár Ádám e., erd. és legelő szabály: és elkülönítés i.

Gruz István p. b. által.

Török Mózes Lakaesi Pál s. t. e. urbéri term. telek állomány i., Ucsata Pap András Miklos Gergely e. egy beltelek és külsőségei visz. ads. i.

Bécsi tőzsdei árkelet

(oct. 19.)

5% metallique	65.45
5% nemz. államkölesön	70.40
1860. államkötvény	102.25
Bankrészvény	952.—
Hitelrészvény	334.—
London	108.25
Ezüst	107.—
Arany	5.20
Napoleon arany	8.96
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	79.80
" " " temesi	78.50
" " " erdélyi	77.50
" " " horvát-slavon	—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK.

(4)

15—*

Legújabb törvényke-zési munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében
Maros-Vásárhelytt.

Az 1872. évi Törvények gyűjteménye.

8-adrét I. füzet ára 60 kr.

Kézikönyv a

BÍRÓSÁGI VÉGREHAJTÓK

számára

irta: dr. Dárdai Sándor, ára 2 frt.

SZABÁLYRENDELET

az irodai szükségletek fedezése, az irodai átalános kezelése és az erről vezetendő számadás tárgyában.

Szabályrendelet,

a bűnvádi eljárás költségei meghatározása tárgyában, ára 50 kr.

Az új vadásztörvény

üggelekül állandó vadásznaptárral, ára 40 kr

AZ ÚJ IPARTÖRVÉNY

ára 30 kr.

Az új.

Szolgabirói hivatal

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előljárók használatára.

ára 2 frt.

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Az igazságügyminister által javaslatba hozott

Szabályok a bűnvádi eljárás

tárgyában ára 40 kr.

Kapható továbbá:

A BOGYÁR-GYÜMÖLCS

málna, ribizke, eper, afonya, köszméte sat. tenyésztése

különös tekintettel a szőlő-lugas mívelésre
ára 50 kr.

Magyarosan

irta Gyergyai Ferencz, ára 1 frt 40 kr.

Helység-névtár.

Erdély községeinek betűrendes névtára,
ára 1 frt 50 kr.